מוסר . שאין מתכוין לכך : **גחלת של מתכת** . שמסליכין לחוץ פסולת של ברזל דלא שייך כבוי בהכי מדאורייתא ומדרבנן אסורה **דאיכא** נזקא לרבים לא גזרו על **הטבות** : **אבל לא של עץ** . דאיסורא דאורייתא היא וחייב סקילה : **אפילו של עץ נמי** . דהא לרבי שמעון מלאכה שאינה צריכה לגופה=פטור עליה ,וכל כיבוי =איסור צריך לגופו חוץ מעצי פחמין או מהבהבי פתילה : **הלכך** . כיון דאמרת לא גזרו שבות 'דכיבוי מתכת במקום נזקא דרבים : **קון ברשות הרבים מוליכו פחות פחות מד' אמות** . עד שיסלקנו לגידי רשות הרבים דאיסורא דרבנן הוא : **ובכרמלית** . דבטול דידיה דרבנן : **אפילו טובא** . יעבירנו בעגירה אחת : **חמין לתוך צונן** . דקסבר תתאה גבר ואין החמין מרתיחין את הצונן אלא מפשירין : **ולא צונן לתוך חמין** . שהתחתונים מרתיחים את העליונים דתתאה גבר : **בכוס** . **דלשתיה** קבעי לה ולא ניחא ליה שיחומו הרבה ועוד דכלי שני הוא : **אסור** . אפילו חמין לתוך צונן : **ספל הרי הוא כאמבטי** . ואף על גב דכלי שני הוא הואיל ולא לשתיה אלא לרחיצה ,אסירי, דניחא ליה שיחמו הרבה ונזרינן **אלא בשבת רחיצה בחמין ליכא** . בתמיה ,דהא לרבי שמעון אפילו חמין לתוך צונן=אסור ,לא משכחת חמין שהוחמו (ואפילו מע"ש) שלא יהיו צריכין להפיג רתיחתן,ואם כן לא ירתח אפילו פניו ידיו ורגליו בחמין : **מי סברת ר' שמעון אסיפא קאי** . דלא שרי ת"ק אלא חמין לתוך צונן ואתא איהו ואסר אף חמין לתוך צונן : **תרוייהו קאי** . לשתיה ולרחיצה . **מתני' שסעבירן** . מן האור : **מרוחחין** . בין השמשות : **לא יתן לתוכן הבלין** . משתשך דכלי ראשון כל זמן שרותח מבשל : לאכל

אפילו של עץ נמי . ואם תאמר ומאי ס"ד דמקשה וכי משום דסבר שמואל כרבי שמעון באין מתכוין יסבור כמותו במלאכה שאינו צריך לגופה וי"ל דס"ד דמקשה דודאי הא בהא תליא משום דסבר רבי יהודה דמלאכה שאינו צריך לגופה חייב עליה היכא דמתכוין בשאין מתכוין נמי החמירו חכמים אבל לרבי שמעון דפטור עליה מן התורה אף במתכוין לא תש לאסור מדרבנן כשאין מתכוין כיון דמתכוין עצמו ליכא אלא איסורא דרבנן ומיהו לפי האמת אלו הא בהא תליא דשמואל אע"ג דבמלאכה שאינה צריכה לגופה סבר כרבי יהודה דחייב [מתיר] באין מתכוין ולרבי יהודה נמי אסור אין מתכוין אפילו בגרירה דמתכוין עצמו לא אסיר אלא מדרבנן כדאמרי' לקמן ובשילה כל התדיר (זבחים דף לא: ותוס*) דאמר שמואל המתגבב יין מביאו ומזלפו ע"ג האשים ופריך והא קא מכבה ומשני דסבר דבר שאין מתכוין מותר ופריך כי הכא דאמר שמואל מכבין גחלת של מתכת אבל לא של עץ והשתא אומר רשב"א דפריך מכ"ש דכיון דסבר שמואל דמלאכה שאינה צריכה לגופה חייב א"כ סבירא ליה נמי בשבת דבר שאין מתכוין אסור דסבר המקשה דהתם דהא בהא תליא כמו מקשה דהכא וכיון דבשבת אסור אין מתכוין כ"ש בעלמא אך הקשה דמשמע דאי הוי סבר שמואל מלאכה שאינה צריכה לו פטור עליה הוה אתי שפיר ואמאי והא מלאכה שאינה צריכה לגופה בשאר איסורים דלאו שבת חייב עליה וכיון דסבירא ליה דהא בהא תליא א"כ אמאי קאמר התם דבר שאין מתכוין מותר :

נותן אדם חמין לתוך צונן · *אפי' בכלי ראשון דחמין לתוך צונן אינו מבשל כמו שאפרש ולא צונן לתוך חמין אפילו בכלי שני דגזרי ב"ש כלי שני אטו כלי ראשון וב"ה דפליגי ושרו צונן לתוך חמין הייטו דוקא בכלי שני כדקתני בד"א בכוס משמע דבכלי ראשון מודו ב"ה ולא משום דסברה איך ברייתא דתתאה גבר כדפירש בקונטרס דאם כן יקשה מהכא למ"ד *עילאה גבר ולמאן דאמר תתאה גבר

אדם קיתון של מים לתוך ספל של מים בין חמין לתוך צונן בין צונן לתוך חמין: **מתני'** *האילפס והקדרה שהעבירן מרותחין לא יתן לתוכן תבלין אבל

שאין מתכוין לכך

מותר ,למימרא דשמואל ברבי שמעון סבירא ליה *והאמר שמואל *מכבין גחלת של מתכת ברה"ר בשביל שלא יזוקו בה רבים אבל לא גחלת של עץ ,ואי ס"ד סבר לה כרבי שמעון אפילו של עץ נמי? *בדבר שאין מתכוין סבר לה כרבי שמעון ,במלאכה שאינה צריכה לגופה סבר לה כרבי יהודה, אמר רבינא הלכך *קוץ ברשות הרבים מוליכו פחות פחות מד' אמות ,ובכרמלית אפילו טובא : אבל נותן כו' : ת"ר נותן אדם חמין לתוך הצונן ולא הצונן לתוך החמין דברי בית שמאי ובית הלל אומרים בין חמין לתוך הצונן ,ובין צונן לתוך החמין מותר,בד"א בכוס אבל באמבטי:חמין לתוך הצונן,ולא צונן לתוך החמין ורבי שמעון בן מנסיא אוסר אמר רב נחמן הלכה כר"ש בן מנסיא,סבר רב יוסף למימר ספל הרי הוא כאמבטי, א"ל אביי תני ר' חייא ספל אינו כאמבטי ,ולמאי דסליק אדעתא מעיקרא דספל הרי הוא כאמבטי' ואמר רב נחמן "הלכה כרבי שמעון בן מנסיא" אלא בשבת רחיצה בחמין ליכא? מי סברת רבי שמעון אסיפא קאי ,ארישא קאי ובית הלל מתירין בין חמין לתוך צונן ובין צונן לתוך החמין ורבי שמעון בן מנסיא אוסר צונן לתוך חמין לימא רבי שמעון בן מנסיא דאמר כב"ש? הכי קאמר *לא נחלקו ב"ש וב"ה בדבר זה} אמר רב הונא בריה דרב יהושע חזינא ליה לרבא דלא קפיד *אמנא מדתני רבי חייא נותן אדם קיתון של מים לתוך ספל של מים בין חמין לתוך צונן ובין צונן לתוך חמין אמר ליה רב הונא לרב אשי דילמא שאני התם דמיפסק כלי? אמר ליה מערה איתמר: מערה אדם קיתון של מים לתוך ספל של מים בין חמין לתוך צונן בין צונן לתוך חמין: **מתני'** *האילפס והקדרה שהעבירן מרותחין לא יתן לתוכן תבלין אבל

נמי הא מבשל כדי קליפה כמו שאפרש לקמן בע"ה אלא גרסה כמו שאומר ר"ת דחמין לתוך צונן משמע שהצונן של מטה מרוכים שדרך ליתן המועט במרובה ולכך אין מבשלים החמין המועטים כלל לפי שמתערבין ,בצונן המרובין ומתבטל חמימותן ולא צונן לתוך חמין שהחמין של מטה מרובין ומתערבין בהן הצונן המועטין ומתבשלין : **אבל** באמבטי כו' . גרסה דהאי לאמבטי חיירי כגון שהוא כלי שני {ולא הוי כהוא לאמבטי דלעיל *דקאמר בקשתי פך באמבטי} מדקאמר "ספל אינו כאמבטי" והאי ספל ע"כ כלי שני דאי כלי ראשון אמאי אינו כאמבטי} ודכותיה לאמבטי שהוא כלי ראשון חיירי לא הוה ליה למינקט לאמבטי אלא מיהם שהוא לשתיה דומיא דכוס ומדנקט לאמבטי משמע דבכלי שני חיירי ואתא לפלוגי בכלי שני בין כוס שהוא לשתיה לאמבטי לפי שחמין הרבה ואיכא למיגזר דהרוחה אותן חמין כל כך סבור דכלי ראשון הוא ובמתני' דנקט במיסה שהוא ראשון לא יתן לתוכו מים מלי למימר באמבטי שהוא שני לא יתן לתוכו מים אלא דמתני' מיירי בשתיה ומפליג בין מיסה לכוס : **מי** סברת ר"ש בן מנסיא לאסיפא קאי אריש קאי . הייטו דוקא למאי דס"ד לרב יוסף מעיקרא אבל למאי דמסקי' דספל אינו כאמבטי קאי אסיפא בכוס וסבר שפיר ר"ש בן מנסיא כב"ה דאפילו לתוך חמין מותר ואתיא מתני' דשריא לתוך הכוס אלימא דהלכתא דהלכה כר"ש בן מנסיא וא"ת למאי דסלקא דעתך דאריש קאי ואסר בכוס לתוך חמין מאי קמ"ל רב יוסף דספל הרי הוא כאמבטי כוס נמי הרי הוא כאמבטי לר"ש בן מנסיא דהלכתא כוותיה וי"ל דרב יוסף לב"ה אתא לאשמעינן דשרו בכוס : **נותן** אדם קיתון של מים . וא"ת ואמאי לא מייתי ברייתא דלעיל דספל אינו כאמבטי ואמאי לילטריך נמי רבי חייא למיתני תרוייהו וי"ל דהשתא קמ"ל בין חמין לתוך צונן בין צונן לתוך חמין דהיינו דספל אינו כאמבטי ה"א דקאי אר"ש בן מנסיא דאסר באמבטי אפי' חמין לתוך צונן ועליה קאמר דספל אינו כאמבטי ושרי חמין לתוך צונן אבל צונן לתוך חמין ה"א דאסור ואפשר דהיא דלעיל הייטו הך דהכא אלא שקילרה ונקטו לשנא דרב יוסף דמייתי עלה : **שאני** התם דמפסיק כלי. וא"ת דאמר לעיל (דף מ:) טול בכלי שני ותן אבל בכלי ראשון לא אע"ג דמפסיק מגא וי"ל דהתם בכלי ראשון והכא דבכלי שני שאני: אבל

הרואה אותה מתרחק ממנה ומכל פנים אין אדם ניזוק שהשתורה כבר כבתה והאדומה מתרחקין ממנה לפיכך המכבה אותה חייב ולפיכך היה שמואל אוסר בגחלת של עץ . (ומדוקיה) אמר רבינא קץ ברה"ר מוליכו פחות פחות מד' אמות ואע"ג דרב ושמואל הלכה כרב באיסורי בהא קיי"ל כשמואל דאמר במלאכה שאינה צריכה לגופה סבר לה כר' יהודה בדבר שאין מתכוין סבר לה כר"ש ומדרב אחא ורבינא שמע מיניה דהלכתא כר' שמעון: **פיסקא** אבל נותן הוא לתוכו או לתוך הכוס כדי להפשירן.ת"ר לא יתן אדם חמין לתוך צונן [ולא צונן] לתוך חמין וב"ה מתירין כו'.ואוקימנא להא דר"ש בן מנסיא שאוסר כלומר לא נחלקו ב"ש וב"ה אלא אפילו ב"ה אוסרין ואע"ג דאמר רב נחמן הלכתא כר' שמעון בן מנסיא כיון דאמר רב הונא חזינא לרבא דלא קפיד ויפנין עביד כמה ויפנין עביד כמר מתתיי ר' חייא דתני ר' חייא נותן אדם קיתון של מים לתוך ספל כו' ורב אשי מתרץ לה לרב הונא ואמר ליה מערה תניא כלומר מערה אדם קיתון של מים לתוך ספל של מים בין חמין לתוך צונן בין צונן לתוך חמין קיי"ל כוותייהו דאינון בתראי ומעשה רב. ולא דמו ספל לאמבטי וכוס למיתם דאוקימנא ליה שאסור לתת בתוכו צונן מועטין בהיות חמין בו כדי שיחמו אלא מרובין כדי להפשיר כי המיתם הוא עצמו מיתם אבל ספל ואמבטי וכוס מתחממין בבלי אחד ומערין בתוך

*) עי' ביאור דברי רבינו ז"ל בתיקוני הרב"ש ז"ל ד"ה גחלת של מתכות ע"ש היטב.

עין משפט נר מצוה

לג א ב מיי' פ"ח מהל' שבת הלכה ז ופי"ב הלכה ב טוש"ע או"ח סי' שנ"ד סעיף כו :

לד ג מיי' שם פ"ח הל' ז טוש"ע או"ח סי' שם סעיף יח :

לה ד ה מיי' פכ"ב מהל' שבת הלכה ו טוש"ע או"ח סימן שיח סעיף יב:

לו ו מיי' שם טור שו"ע שם סעיף ט :

לז ז מיי' שם פ"ח הל' ז טוש"ע או"ח סי' שיח סעיף יח :

לח ח מיי' פכ"ב מהל' שבת הלכה ז טוש"ע שם סעיף ט :

רבינו הננאל

למימרא דשמואל כר' שמעון (ורב אדא) והאמר שמואל מכבין גחלת של מתכת ברה"ר בשביל שלא יזוקו בה רבים אבל לא גחלת של עץ ואילו ר"ש סבר אפילו של עץ מותר לפי שאין מתכוון לכבות אלא כדי שלא יזוק ורבי האי גונא אסר ר' שמעון ואסיק' לעולם כר' יהודה' סבירא לי' דאמר מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב עליה *) מיהו דבר שיש בו היזק לרבים כגון צידת נחש וכבוי גחלת של מתכת בזמן שהיא חמה והיא שחורה והרואה אותה דומה שהיא צוננת לפי שאין בה אדמומית בגחלת לוחשת ונמצאו בני אדם ניזוקין בו לפיכך מותר אבל הגחלת של עץ אם תסיר אדמומיתה נכבת כבר ואינה מזקת ואם אדמומיתה בה כל

נוסח

ביבוי גחלת בהה"ר בד' שלא יזיק

נוסח

חמין לתוך צונן צונן לתוך חמין ו. כלי ראשון ב. כלי שני [ותוס צב.]

מפנה

ב' ביאות אוראיתא - רב ורבא אע"פ שאסור אפילו חמין לתוך צונן

עוד מוכל לומר דחמין לתוך צונן דוקא בכ"ם שני כ"ש אבל בכלי ראשון אסור לתת לתוך חמין [הרי]

נוסח

ביאור כלים אחר ליתא אגלינא יבלי ראשון אז רק בכלי שני

[לקמן קלה. ובמות כח. כיק לד. סוטה טו.]

[בהר"ם ליתא ועי' ברב אלפס]

[דף מ:]

[שם צב.]

[ביצה כח:]

[זבחים לא:]

[ובמקום נזקא לרבים לא גזרו]

*לקמן קלה.

*) ובמקום נזקא לרבים לא גזרו

*) אמר אביי ראמרי לה בני בבלי לאמוראי ארץ ישראל דלא מצלינן אלא אבל באמצעי

*) הקשה הסוגיא הוא ניתוח דהו"א על ר"יוסף דסבל הרי הוא כאמבטי

*) אמר אביי ראמרי לה בני בבלי לאמוראי ארץ ישראל דלא מצלינן אלא אבל באמצעי